

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2011 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain sekä aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 1 päivänä marraskuuta 2011 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmis-
televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain sekä aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta (HE 103/2011 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- liikenneneuvos Risto Saari, liikenne- ja viestintäministeriö
- lakimies Mikko Helminen, Liikenteen turvallisuusvirasto TraFi
- toiminnanjohtaja Antero Pulkkanen, Suomen Vesitietoyhdistys ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Liikennevirasto
- Suomen Konepäälystöliitto
- Suomen Laivanpäälystöliitto
- Suomen Varustamot ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettua lakia niin, että lakiin lisättäisiin uusi säännös, jolla Euroopan unionin sisävesiliikennettä koskevien direktiivien pätevyys- ja tutkintovaatimukset sekä ammattiin pääsyä koskevat vaatimukset pantaisiin täytäntöön.

Vastaavasti aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annettuun lakiin lisättäisiin säännös, jolla alusten purjehduskelpoisuutta ja teknisiä vaatimuksia koskevat säännök-

set pantaisiin täytäntöön. Samalla otettaisiin käyttöön Euroopan unionin sisävesiliikennedirektiivien sallimat poikkeusmahdollisuudet.

Esityksen mukaiset säännökset ovat aikaisemmin sisältyneet valtioneuvoston asetukseen eräiden Euroopan yhteisön sisävesiliikennettä koskevien direktiivien täytäntöönpanosta, joka samalla kumottaisiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Esityksellä ehdotetaan pantavaksi lain tasolla täytäntöön Euroopan sisävesiliikennettä koskevien direktiivien pätevyys- ja tutkintovaatimukset sekä ammattiin pääsyä koskevat vaatimukset. Samoin pantaisiin lain tasolla täytäntöön alusten purjehduskelpoisuutta ja teknisiä vaatimuksia koskevat vaatimukset. Kyseiset direktiivit sääntelevät Euroopan unionin rajat ylittävän jokiliikenteen alusten teknisiä ja turvallisuusvaatimuksia sekä alusten miehistön pätevyys- ja ammattiin pääsyä koskevia vaatimuksia. Aiemmin vastaava sääntely on ollut Suomessa voimassa säädettynä valtioneuvoston asetuksella (121/2002).

Euroopan unionin sisävesiliikennedirektiivien mukaan on mahdollista ottaa käyttöön kansallinen poikkeus, jonka mukaan kansalliset sisävesialukset ja sisävesiliikenne voidaan sulkea direktiivien soveltamisalan ulkopuolelle, jos jäsenvaltion sisävedet eivät ole yhteydessä muiden jäsenvaltioiden sisävesiin tai sisävesialukset eivät liikennöi muiden jäsenvaltioiden sisävesillä. Esityksessä ehdotettu poikkeusmahdollisuus tarkoittaa käytännössä sitä, että pelkästään Suomen sisävesillä liikkuviin aluksiin ja niiden miehistöön ei tarvitse soveltaa sisävesidirektiivien vaatimuksia. Suomen sisävesillä nou-

datettaisiin näin ollen jatkossakin merenkulkua koskevia vaatimuksia.

Asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille huoli siitä, estääkö esitetty kansallinen poikkeusmahdollisuus sisävesidirektiivien mukaiset sisävesivaatimukset täyttävien alusten liikennöinnin Suomessa. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esityksellä ei aseteta markkinoille pääsyä koskevia esteitä. Esityksellä otetaan käyttöön poikkeukset pelkästään Suomen kansallisilla vesillä liikkuville aluksille siten, että ne voivat jatkaa jatkossakin liikennöintiä, kunhan ne täyttävät merenkulkua koskevat vaatimukset. Tämä ei miltään osin estä sisävesidirektiivien mukaisten alusten tuloa Suomeen. Sisävesiliikennekalustoa voidaan siten haluttaessa esim. tuoda muista Euroopan unionin jäsenvaltioista käytettäväksi Suomen sisävesillä.

Esityksellä ei muuteta sisällöllisesti alusten teknisiä vaatimuksia tai laivaväen pätevyysvaatimuksia. Kyse on ennen kaikkea aiemmin asetustasolle sisältyneen sääntelyn nostamisesta lain tasolle. Teknisenä esityksenä ehdotus ei valiokunnan saaman selvityksen mukaan aiheuta muutoksia suomalaisten alusten tai niiden miehistön asemaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2011

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Arto Satonen /kok	Johanna Ojala-Niemelä /sd
vpj.	Osmo Kokko /ps	Raimo Piirainen /sd
jäs.	Mikko Alatalo /kesk	Janne Sankelo /kok
	Thomas Blomqvist /r	Eila Tiainen /vas
	Ari Jalonen /ps	Ari Torniainen /kesk
	Merja Kuusisto /sd	Oras Tynkkynen /vihr
	Suna Kymäläinen /sd	Mirja Vehkaperä /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.